

4. MODUL. JÁTÉK: AZ EU A MINDENNAPI ÉLETÜNKBEN

KÉRDÉSEK A DIÁKOK SZÁMÁRA

KÉRDÉSEK A DIÁKOK SZÁMÁRA	MEGOLDÁS	MAGYARÁZAT
1. Melyik politikai szint dönt az autópályák sebességhatáraitól?	Nem uniós szint	A közlekedési szabályok tagállamról tagállamra változnak. Az Máltán, Írországban és Cipruson például az út bal oldalán közlekednek a gépjárművek. A közúti jelzéseket azonban európai szinten koordinálják, és az európai jogosítvány az Unió egész területén érvényes.
2. Melyik politikai szint garantálja, hogy egy új laptop vásárlásakor legalább két év jótállást kapjunk?	Uniós szint	Fogyasztóvédelem: Az uniós jogszabályok értelmében a gyártóknak legalább két év garanciát kell adniuk az elektronikus készülékekre, például az okostelefonokra, a nyomtatókra, a laptopokra, a porszívókra, a kávéfőzőkre stb.
3. Melyik politikai szint dönt arról, hogy mikor szállítsák el a szemetet?	Nem uniós szint	A legtöbb esetben helyi szinten döntenek arról, hogy mikor szállítják el a szemetet. Ennek van a legtöbb értelme, hiszen ha az Unió felelne a szemétszállításért, káosz alakulna ki, ugyanis az Unió nincs abban a helyzetben, hogy ismerje az összes város sajátos igényeit.
4. Melyik politikai szint dönt arról, hogy milyen információkat olvashatunk az üdítődobozokon (pl. összetevők, kalóriatartalom, a gyártó elérhetősége stb.)?	Uniós szint	Fogyasztóvédelem: Az EU azt szeretné, ha az emberek pontos és teljes körű tájékoztatást kapnának arról, hogy mit fogyasztanak. Ezért az élelmiszerek és kozmetikumok termékcímkéin fel kell tüntetni bizonyos információkat, például az összetevőket és a gyártó nevét.
5. Melyik kormányzati szint határozza meg, hogy egy okostelefonnak milyen biztonsági szabványoknak kell megfelelnie?	Uniós szint	Egységes piac és fogyasztóvédelem: Az EU meghatározza az Európai Gazdasági Térségben (EGT) értékesített termékekre vonatkozó biztonsági előírásokat.
6. Melyik politikai szint dönt arról, hogy az iskolaév végére a diákoknak milyen tudással kell rendelkezniük?	Nem uniós szint	Az Unió nem szól bele, hogyan szervezik a tagállamok az oktatást, és milyen tartalommal töltik meg az órákat. Ennek következtében az elérendő célok tagállamról tagállamra (és néha régióról régióra) változnak.
7. Melyik politikai szintnek van hatásköre arra, hogy hadsereget küldjön a világ konfliktusövezeteibe?	Nem uniós szint	Az Uniónak nincs hadserege. A kül- és védelmi politika tagállami hatáskörben van. A tagállamok egyes missziókat európai szinten próbálnak koordinálni, mint a NATO-ban.
8. Melyik politikai szint határozza meg, hogy minden teljes munkaidőjű munkavállaló számára évente legalább 20 nap fizetett szabadságot kell biztosítani?	Uniós szint	A munkaidőről szóló, eredetileg 1993-ban bevezetett uniós irányelv jogot biztosít a munkavállalóknak a „legalább négyhetes éves fizetett szabadságra”. Minden ágazat és/vagy tagállam felfelé eltérhet ettől, de a minimum az 20 nap.
9. Melyik politikai szint határozza meg a gépjárművezetői képzés, valamint a jogosítvány megszerzésének feltételeit?	Nem uniós szint	Ugyan nem az Unió határozza meg ezeket a feltételeket, a megszerzett jogosítvány azonnal érvényes az Unió egész területén, és egységes uniós formátumban kerül kiállításra.

10.	Melyik kormányzati szint fogja bevezetni az eldobható műanyagok, például a műanyag szívószál és az egyszer használatos műanyag evőeszközök betiltását?	Uniós szint	Az EU új törvényt fogadott el az egyszer használatos műanyag tárgyak, például az eldobható táányérok, evőeszközök, szívószálak és fűtisztító pálcikák betiltásáról. A tilalom 2021-től lép életbe.
11.	Melyik kormányzati szint határozza meg a megújuló energiaforrásokból, például a nap- és a szélenergiából származó energia minimális célértékét?	Uniós szint	A fosszilis tüzelőanyagokról a tisztább energiára való átállás megkönnyítése és az EU Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségvállalásainak teljesítése érdekében az EU kötelező célként tűzte ki, hogy 2030-ra az EU energiaszerkezetében a megújuló energiaforrások aránya legalább 32% legyen. Ez a százalékos arány az egyes tagállamok helyzetétől függően változik.
12.	Melyik politikai szint dönt arról, megkapjuk-e az építési engedélyt a házukhoz?	Nem uniós szint	A lakóépületek építési engedélyeit leggyakrabban a helyi hatóságok adják ki.
13.	Melyik politikai szint az, amelyiknek az adót fizetjük?	Nem uniós szint	Az Unió közvetlenül nem szed adót polgáraitól. Minden tagállam egy éves összeget fizet be az uniós kasszába, mellyel az európai költségvetéshez járul hozzá.
14.	Melyik politikai szint dönt munkaszüneti napjaink számáról és dátumáról?	Nem uniós szint	Ezeket a döntéseket általában a tagállamok hozzák meg.
15.	Melyik politikai szint dönt arról, hogy a levegőben legfeljebb mennyi finomrészecske lehet?	Uniós szint	Az Unió számos környezetvédelmi intézkedést hozott, például a folyók, tavak és tengerek vizének minőségéről.
16.	Hol kell bejegyeztetni a házasságkötésünket?	Nem uniós szint	A népesség-nyilvántartással és a családi állapottal legfőképpen a helyi hatóságok foglalkoznak.

